

ارزیابی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC در اختلاط با خمیرکاغذ NSSC پهن برگان در شرکت صنایع چوب و کاغذ مازندران

احمدرضا سرائیان^{*}، علی قاسمیان^۱ و قاسم اسدپور اتوئی^۲

^۱ دانشیار گروه صنایع خمیر و کاغذ، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

^۲ استادیار صنایع خمیر و کاغذ، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

چکیده

در این تحقیق کیفیت خمیرکاغذهای OCC جمع آوری شده توسط شرکت های مختلف در مقایسه با خمیرکاغذ NSSC شرکت صنایع چوب و کاغذ مازندران و نیز تأثیر اختلاط خمیرکاغذ OCC در اختلاط با خمیرکاغذ NSSC مورد ارزیابی قرار گرفت. در ادامه تأثیر پالایش بر ویژگی های مقاومتی کاغذهای لایه کنگره ای (فلوتینگ) ساخته شده از خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC و همچنین اختلاط خمیرکاغذ OCC با خمیرکاغذ NSSC ارزیابی شد. نتایج به دست آمده نشان داد که خمیرکاغذ NSSC در مقایسه با خمیرکاغذ OCC از کلاسه بندی الیاف بهتر و ویژگی های مقاومتی بیشتری برخوردار بود. همچنین کیفیت خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC تهیه شده از شرکت های تولیدکننده به دلیل گوناگون بودن مواد اولیه و فرایند تولید، متفاوت بوده و این موضوع باعث ایجاد نوسان های کیفی در فرآورده نهایی خواهد شد. پالایش خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC، منجر به افزایش ویژگی های مکانیکی کاغذ شد. همچنین نتایج حاصل از ورقه های دست ساز آزمایشگاهی و نیز مقایسه کاغذهای لایه کنگره ای کنگره شده با درصدهای مختلف خمیرهای کاغذ بازیافتی نشان می دهد که در نتیجه مصرف خمیرهای بازیافتی OCC، بیشتر مقاومت های مکانیکی کاغذ کاهش یافته و تنها مقاومت به پارگی کمی افزایش یافت اما اختلاف معنی دار بین مقادیر مقاومت ها دیده نشد. به طور کلی نتایج به دست آمده نشان داد که با احداث یک واحد مستقل تهیه خمیرکاغذ بازیافتی OCC در کارخانه صنایع چوب و کاغذ مازندران و یا تکمیل و تجهیز سامانه آماده سازی و پالایش مناسب خمیرهای کاغذ بازیافتی می توان ضمن تولید کاغذ لایه کنگره ای با کیفیت یکنواخت و بهینه، نسبت به افزایش مصرف خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC اقدام نمود.

واژه های کلیدی: خمیرکاغذ بازیافتی OCC، خمیرکاغذ نیمه شیمیائی سولفیت خنثی، پالایش، کاغذ لایه کنگره ای (فلوتینگ).

۱۰۰ درصد خمیرکاغذ NSSC به دست آمده از چوب پهن برگان و ۰ تا ۱۰ درصد خمیر الیاف بلند کرافت سفید نشده بوده که به دلیل مناسب بودن کیفیت خمیرکاغذ NSSC و حرکت پذیری^۳ مناسب ماشین کاغذ نیاز به استفاده از خمیرکاغذ الیاف بلند قهوه ای کمتر احساس شده و در بیشتر مواقع تولید به میزان ناچیز و حدود ۴ درصد به کاربرده می شود [۲۰ و ۲۸].

از سال ۱۳۸۰، بنا به دلایلی چند، مانند عرضه خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC با قیمت مناسب در مقایسه با چوب از کارگاه های داخل و مجاور استان مازندران، جدی شدن طرح صیانت از جنگل های شمال و کاهش قابل ملاحظه بهره برداری چوب از جنگل های شمال، نیاز به کاهش مصرف چوب احساس شد، لذا استفاده از خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC در ترکیب خمیر خط تولید کاغذ لایه کنگره ای با درصد مصرف کم (حدود ۵ درصد) آغاز و به تدریج تا ۲۰ درصد افزایش یافت و هم اکنون چوب و کاغذ مازندران کاغذهای لایه کنگره ای را در دو درجه SCF20 و SCF0 با کیفیت متفاوت و با کدهای اختصاصی SCF20 و SCF0 به مشتریان ارائه می نماید؛ کاغذ لایه کنگره ای بدون هرگونه خمیر بازیافتی بوده و به طور کامل از خمیرکاغذ NSSC تهیه می گردد. کاغذ لایه کنگره ای SCF20 دارای بیست درصد خمیرکاغذ بازیافتی OCC می باشد. همه خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC مصرفی در کارخانه صنایع چوب و کاغذ مازندران از شرکت ها و کارگاه های کوچک و با ظرفیت تولید محدود (بیشینه ۲۰ تن در روز) موجود در استان های مازندران، گلستان، گیلان، خراسان رضوی، آذربایجان غربی، کرمانشاه و تهیه می شوند [۶-۱۲]. با توجه به دائمی شدن مصرف این خمیرها در چوب و کاغذ مازندران و لزوم بررسی کارشناسانه وضعیت با کیفیت خمیرهای کاغذ بازیافتی دریافت شده و نیز مصرف بهینه این خمیرها در اختلاط با خمیرکاغذ NSSC، تحقیق انجام شده در راستای دستیابی به هدف های زیر بوده است

مقدمه

بازیافت کاغذ و استفاده دوباره از آن به دلایل زیست محیطی و اقتصادی، اهمیت بیشتری پیدا نموده، به طوری که بسیاری از کشورهای تولید کننده کاغذ که پیش تر از منابع چوبی و یا دیگر منابع لیگنو سلولزی برای تولید خمیر دست اول استفاده می نمودند، امروزه به جمع آوری و بازیافت کاغذ و حتی واردات کاغذهای باطله از دیگر کشورها، اقدام نموده و با استفاده از خمیرهای کاغذ بازیافتی^۱، انواع فرآورده های کاغذی و با مصارف ویژه را تولید و به بازار عرضه می نمایند [۱۹ و ۲۰].

شرکت چوب و کاغذ مازندران با ظرفیت تولید ۸۵۰۰۰ تن کاغذ لایه کنگره ای و ۹۰۰۰۰ تن انواع کاغذهای روزنامه، چاپ و تحریر در سال، یکی از بزرگترین مجتمع های تولید خمیر و کاغذ در کشور بوده که ماده اصلی آن برای تولید این فرآورده های کاغذی، چوب های به دست آمده از بهره برداری جنگل های شمال و شامل مخلوط پهن برگان نظیر راش، توسکا، بلوط، زبان گنجشگ، لیلکی و... و نیز گونه های دست کاشت چون توت، صنوبر، اکالیپتوسو ... می باشد [۲۰ و ۲۵]. در شرکت صنایع چوب و کاغذ مازندران برای تولید کاغذ لایه کنگره ای از خمیرکاغذ نیمه شیمیایی سولفیت خنثی^۲ استفاده می گردد. کاغذهای لایه کنگره ای تولید شده با توجه به فرایند تولید خمیرکاغذ و نیز استفاده از چوب به عنوان ماده اولیه و اصلی تولید خمیرکاغذ، دارای کیفیت مناسب و ویژگی های مقاومتی بهینه ای بوده و نزدیک به همه شرکت های کارتون سازی داخلی، این نوع کاغذ را به عنوان کاغذ با کیفیت عالی و برتر شناخته و برای سفارش مشتریان خاص، از آن استفاده می نمایند [۱۳ و ۱۴ و ۳۰]. در ضمن با توجه به کیفیت و ویژگی های مقاومتی مناسب کاغذهای لایه کنگره ای چوب و کاغذ مازندران، مقادیر قابل توجهی کاغذ لایه کنگره ای به کشورهای حوزه خلیج فارس، ترکیه، کره جنوبی و... صادر شده است [۲۷ و ۲۸].

با توجه به طراحی اولیه، ترکیب خمیرکاغذ برای تولید کاغذ فلوتینگ در چوب و کاغذ مازندران شامل ۹۰ تا

^۳ Runability

^۱ Recycled Pulp

^۲ Neutral sulfite semichemical pulp

درجه روانی خمیرکاغذ، با تهیه ورقه های دست ساز (برپایه استاندارد SP-95 T205)، خواص مقاومتی T414 om-88، شاخص ترکیدن (بر پایه استاندارد ۹۷ om-9۶)، شاخص کششی و طول پارگی کاغذ بر پایه استاندارد ۹۶ om-9۶۵ T494 انداره گیری شد.

برای مشخص نمودن وضعیت پراکنش طولی الیاف خمیرهای بازیافتی OCC، از چند شرکت تولید کننده، نمونه دریافت شد و با دستگاه کلاسه بندی الیاف بر پایه استاندارد cm-82 T233، درصد الیاف بلند، الیاف متوسط و نرمه های الیاف خمیرهای بازیافتی OCC مشخص شد. از آنجا که در تولید کاغذ لایه کنگره ای خمیرکاغذ بازیافتی OCC استفاده می شود، با نسبت مذکور، خمیرکاغذ OCC و NSSC با یکدیگر مخلوط شده و از ترکیب حاصل نیز کلاسه بندی الیاف به عمل آمد. در ارتباط با بررسی تاثیر مصرف خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC بر ویژگی های کاغذ لایه کنگره ای در آزمایشگاه، خمیرهای کاغذ یاد شده با نسبت های مختلف با خمیر نیمه شیمیائی سولفیت خنثی و خمیر الیاف بلند سفید نشده کرافت مخلوط شده و در هر مرحله از اختلاط، ورقه های دست ساز تهیه و ویژگی های مقاومتی آن به همراه آزمون لایه کنگره ای (بر پایه استاندارد ۹۷ cm-9۷ T818) اندازه گیری گردید. برای ارزیابی تاثیر مصرف خمیرهای بازیافتی OCC بر کیفیت کاغذهای لایه کنگره ای تولید شده در ماشین کاغذ شماره ۲ شرکت صنایع چوب و کاغذ مازندران (مقایسه کاغذهای لایه کنگره ای SCF0 و SCF20)، داده های مربوط به نتایج ویژگیهای کیفی در سال ۱۳۸۶ مربوط به درجه کیفیتی SCF0 و SCF20 از شبکه نرم افزاری و ثبت الکترونیکی داده های آزمایشگاهی چوب و کاغذ مازندران، جمع آوری و پس از در نظر گرفتن دیگر عوامل موثر تولید، داده های یاد شده تجزیه و ویژگی های کیفی دو نوع کاغذ لایه کنگره ای با استفاده از آزمونهای آماری مقایسه میانگین ها، مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت.

- بررسی و مقایسه ویژگی های کیفی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC تولید شده از شرکت های مختلف.

- بررسی تاثیر پالایش بر ویژگی های مقاومتی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC.

- بررسی تاثیر مصرف خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC در اختلاط با خمیر نیمه شیمیائی سولفیت خنثی بر ویژگی های مقاومتی کاغذ دست ساز آزمایشگاهی و کاغذهای لایه کنگره ای تولید شده در ماشین کاغذ شماره ۲ صنایع چوب و کاغذ مازندران (مقایسه کاغذهای لایه کنگره ای SCF0 و SCF20).

مواد و روش ها

با توجه به هدف های تعریف شده در انجام این تحقیق، در هر مرحله از مواد و روش ویژه خود استفاده شد. در بخش مربوط به مقایسه ویژگی های کیفی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC شرکت های تولید کننده، با مراجعه به آزمایشگاه کنترل کیفیت چوب و کاغذ مازندران، پیشینه و نتایج آزمایش های کیفی انجام شده بر روی خمیرهای بازیافتی OCC شامل انداره گیری درجه روانی اولیه خمیرکاغذ، میزان انبوهه الیاف^۱، میزان خاکستر و ویژگی های مقاومتی ورقه های دست ساز تهیه شده از خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC شامل شاخص کششی و طول پارگی، جمع شاخص ترکیدن، شاخص کششی و طول پارگی، آوری و داده های به دست آمده با استفاده از نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل و مقادیر میانگین، انحراف معیار و ضریب تغییرات هر یک از عوامل کیفی خمیرهای بازیافتی OCC شرکت های مختلف مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت. در بخش دوم این تحقیق، در جهت شناسایی هر چه بیشتر ویژگی های کیفی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC و بررسی رفتار آن در چرخه عمل پالایش و نیز تاثیر آن بر ویژگی های مقاومتی خمیرهای یاد شده، بر اساس استاندارد T248 cm-85 و با استفاده از دستگاه پالایشگر آزمایشگاهی، نمونه های خمیرکاغذ در دو مرحله پالایش شده و در هر مرحله ضمن اندازه گیری

^۱ Shive

درجه روانی نهائی خمیر ارسالی به سر جعبه (هدباکس) و توری ماشین کاغذ داشته که می تواند در آبگیری خمیر کاغذ در توری و نیز مقاومت های مکانیکی کاغذ لایه کنگره ای موثر باشد. بنابراین قرار داشتن درجه روانی اولیه خمیر بازیافتی در محدوده استانداردهای تعريف شده و یکنواختی آن دارای اهمیت ویژه می باشد.

میزان انبوهه الیاف

با اندازه گیری میزان انبوهه الیاف، مقادیر درصد وزنی کلوخه های الیاف و همچنین دیگر ناخالصی های غیرسلولزی درشت (با قطر یا پهنای بیشتر از ۱۵۰ میکرون) در خمیر کاغذ تعیین می شود. میزان انبوهه الیاف علاوه بر نوع ماده اولیه، بیشتر تابع فرایند تولید شامل چگونگی مراحل تهیه خمیر کاغذ و تمیز سازی و پخش کردن الیاف می باشد و هر چه عمل تمیز سازی و جدا سازی خمیر در غربالها و تمیزکن های مرکزگریزی بهتر انجام پذیرد، درصد میزان انبوهه الیاف کاهش خواهد یافت و چنانچه کارگاه های تولید کننده مجهز به دستگاه پخش کن الیاف باشند، میزان انبوهه الیاف خمیر کاغذ تولیدی کمتر خواهد بود. در مجموع هر چه میزان انبوهه الیاف خمیر کاغذ OCC کمتر باشد، به لحاظ کیفیتی و فرایندی خمیر یاد شده مناسب تر بوده و کاغذ با کیفیت بهتر تولید می شود و همچنین قابلیت گذر ماشین کاغذ نیز بهبود می یابد. با توجه به داده های جدول ۱ میانگین درصد میزان انبوهه الیاف خمیرهای کاغذ OCC کارگاه های تولید کننده، ۳/۲ درصد با انحراف معیار ۱/۸ درصد و ضریب تغییرات ۵۵ درصد می باشد؛ بالا بودن ضریب تغییرات درصد میزان انبوهه الیاف خمیر کاغذ شرکت های مختلف، بیانگر تفاوت قابل ملاحظه در کیفیت خمیرهای کاغذ OCC کارگاه های تولید کننده می باشد. میزان درصد انبوهه الیاف در خمیر کاغذ تاثیر زیادی در میزان درجه روانی اولیه خمیرهای بازیافتی OCC داشته و با توجه به داده های جدول ۱ بین مقادیر درصد مقدار انبوهه الیاف و درجه روانی خمیر کاغذ رابطه مستقیم برقرار می باشد.

نتایج

مقایسه ویژگی های کیفی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC شرکت های تولید کننده

خلاصه نتایج آزمایشگاهی مربوط به ویژگیهای کیفی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC شرکت های تولید کننده که از سال ۱۳۸۳ فرآورده های خود را به کارخانه صنایع چوب و کاغذ مازندران عرضه نموده اند، در جدول ۱ نمایش داده شده است. نتایج جدول ۱ نشان می دهد خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC شرکت های تولید کننده دارای کیفیت متفاوتی بوده و هر یک از ویژگی های اندازه گیری شده در ارتباط با ویژگی کیفی این خمیرها، به طور جداگانه مورد ارزیابی و تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

درجه روانی خمیر کاغذ

درجه روانی خمیر در واقع بیان کننده قابلیت آبگیری خمیر کاغذ و شتاب خروج آب از آن می باشد و به عوامل بسیاری مانند میانگین طول الیاف خمیر، درصد مقادیر نرمه های الیاف، ذرات غیر سلولزی شامل انواع مواد پرکننده و ناخالصی هایی چون شن و ماسه، قلیائی یا اسیدی بودن خمیر کاغذ، درصد خشکی و دمای خمیر کاغذ بستگی دارد. با توجه به داده های جدول ۱، میانگین درجه روانی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC شرکت های تولید کننده، ۵۰۶ میلی لیتر با انحراف معیار ۷۵ میلی لیتر و ضریب تغییرات ۱۵ درصد که از کمینه ۳۰۰ تا بیشینه ۶۰۵ میلی لیتر در نوسان می باشد. علل اصلی این تغییرات، تفاوت در نوع مواد اولیه و فرایند تولید می باشد.

به طور عموم شرکت هایی که از کاغذهای کارتون و مقواطی خالص استفاده می نمایند، به دلیل اینکه کاغذهای یاد شده، اغلب از نوع کاغذهای کرافت و خمیرهای الیاف بلند می باشند، درجه روانی خمیر کاغذ تولیدی بیشتر و شرکت هایی که از انواع کاغذهای چاپ و تحریر، با درصد مواد پرکننده بالا، استفاده می نمایند، درجه روانی خمیر کاغذ کمتر خواهد بود. درجه روانی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC نقش مهمی در تعیین

معادله و رابطه بین این دو مشخصه کیفی به
درجه روانی خمیرکاغذ برحسب میلی لیتر = Y
عبارت اند از :
میزان انبوهه الیاف برحسب درصد = X

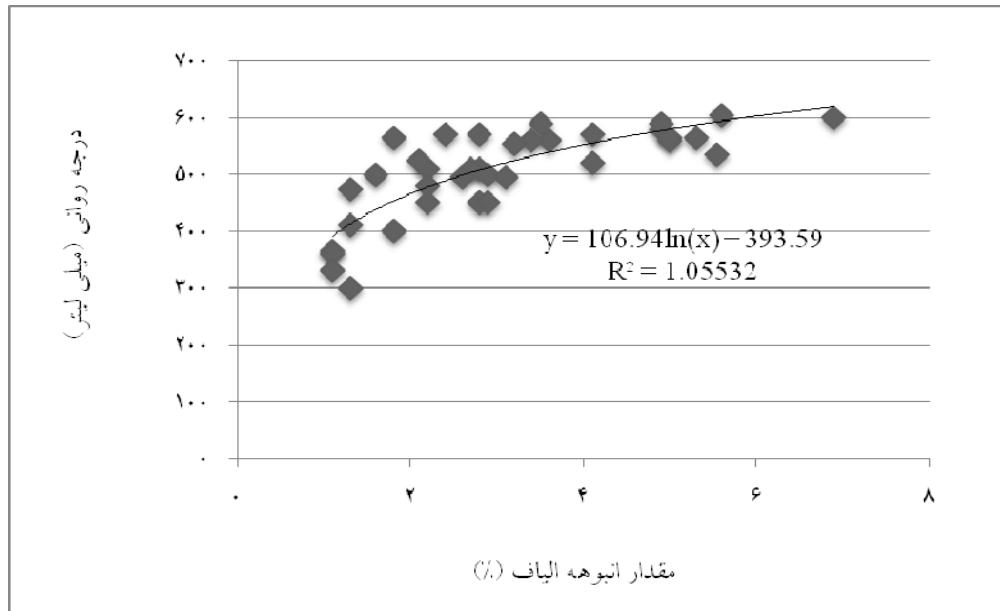
$$Y=106/9 \ln(x) + 59/393$$

$$R^2 = 1/05532$$

با ضریب همبستگی:

جدول ۱- ویژگیهای کیفی خمیرهای کاغذ OCC شرکت های تامین کننده برای مصرف در چوب و کاغذ مازندران

ردیف	تاریخ	نام شرکت	طول پارگی	شاخص کششی	شاخص ترکیدگی	پارگی	میزان خاکستر	انبوهه الیاف	درجه روانی
۱	۸۳/۰۲/۰۷	میاندوآب	۱		۰/۵	۲/۳	%	ml	۴/۱
۲	۸۳/۰۲/۲۳	اکسین مقوا	۲/۴	۲۴/۲	۰/۸	۵/۳	۹/۶	۱/۱	۳۶۵
۳	۸۴/۰۲/۲۳	اکسین مقوا	۲/۴	۲۴/۲	۰/۸	۵	۱۱/۷	۱/۳	۴۷۵
۴	۸۵/۰۲/۲۳	اکسین مقوا	۲/۲	۲۱/۷	۰/۹	۴/۸	۸/۷	۱/۳	۳۰
۵	۸۳/۰۲/۲۸	فریمان	۱/۶	۱۵/۸	۰/۶	۴/۳	۸/۲	۸/۲	۵۶۰
۶	۸۳/۰۳/۰۹	شانه گستر	۱/۸	۱۷/۵	۰/۶	۵/۲	۹/۶	۴/۹	۵۸۰
۷	۸۳/۰۳/۲۰	پوشش گستر	۲/۳	۲۲/۸	۱	۵/۴	۱۴/۸	۱/۱	۳۶
۸	۸۴/۰۳/۲۰	پوشش گستر	۲	۱۹/۶	۰/۷	۵/۲	۹/۷	۲/۸	۴۵
۹	۸۵/۰۳/۲۰	پوشش گستر	۱/۹	۱۸/۸	۰/۷	۴/۹	۹/۶	۸/۹	۴۹۰
۱۰	۸۳/۰۴/۳۰	آذریازیافت	۲/۱	۲۰/۳	۰/۸	۴/۷	۶/۴	۲/۲	۵۱۰
۱۱	۸۳/۰۵/۰۳	استرآباد	۲/۱	۲۰/۸	۰/۹	۶/۱	۸/۳	۴/۱	۵۷۰
۱۲	۸۳/۰۵/۰۶	مشهد	۱/۵	۱۴/۸	۰/۵	۴/۲	۶/۱	۵/۶	۶۰۵
۱۳	۸۳/۰۵/۱۴	پارس مقوا	۲/۶	۲۵/۶	۱	۵	۵/۸	۱/۱	۳۳۰
۱۴	۸۳/۰۸/۳۰	مازندران	۱/۹	۱۹	۰/۸	۵	۱۰/۵	۲/۸	۵۱۰
۱۵	۸۳/۰۹/۳۰	نقشبند نعمان	۲/۳	۲۲/۵	۰/۹	۵/۶	۷/۶	۲/۲	۴۵۰
۱۶	۸۳/۱۰/۲۸	بیستون شبدیز	۲/۲	۲۱/۴	۰/۹	۵/۶	۶/۸	۲/۹	۵۰۰
۱۷	۸۳/۱۰/۲۸	گلمهریستون	۱/۹	۱۸/۸	۰/۶	۳/۸	۹/۱	۵/۳	۵۶۵
۱۸	۸۳/۱۱/۱۴	مهردادکهن	۱/۸	۱۷/۵	۰/۶	۴/۸	۷/۷	۵/۷	۵۶۰
۱۹	۸۳/۱۲/۱۷	سجادپندرگز	۲	۱۹/۱	۰/۸	۵/۱	۵/۱	۲/۷	۵۱۰
۲۰	۸۴/۰۲/۲۲	بازیافت شرکا	۱/۸	۱۸/۳	۰/۷	۴/۴	۱۰/۸	۱/۱	۵۳۰
۲۱	۸۴/۰۲/۲۴	آکا	۱/۶	۱۵/۱	۰/۶	۳	۳/۲	۳/۶	۵۶۰
۲۲	۸۴/۰۴/۱۸	مهردادکهن	۱/۸	۱۸/۳	۰/۷	۵/۱	۷/۷	۱/۶	۵۰۰
۲۳	۸۴/۰۵/۰۹	روزان	۱/۵	۱۵/۱	۰/۷	۴/۱	۶/۹	۲/۴	۵۷۰
۲۴	۸۴/۰۶/۰۲	سیلان باروق	۱/۷	۱۵/۷	۰/۶	۴/۲	۹/۷	۳/۴	۵۶۰
۲۵	۸۴/۰۶/۱۶	احسان فجر	۱/۳	۱۳/۲	۰/۶	۶/۵	۷/۳	۶/۹	۶۰
۲۶	۸۴/۱۲/۰۱	پویا تاب	۱/۱	۱۰/۵	۰/۶	۴/۱	۶/۱	۳/۵	۵۹۰
۲۷	۸۵/۰۱/۱۷	کاسینی روی	۱/۶	۱۶/۳	۰/۶۹	۵	۹	۴/۹	۵۹۰
۲۸	۸۵/۰۴/۱۲	ریزالیاف	۱/۵	۱۴/۴	۱/۴	۵/۴	۹/۲	۲/۶	۴۹۵
۲۹	۸۵/۰۵/۲۳	اصفهان	۱/۵	۱۴/۸	۰/۶	۴/۵	۹	۲/۲	۴۸۰
۳۰	۸۵/۰۵/۲۳	خر	۲	۱۹/۸	۱	۵/۷	۶/۹	۱/۳	۴۱۰
۳۱	۸۵/۰۷/۱۰	احسان فجر	۱/۷	۱۶/۹	۰/۹	۶/۶	۹/۷	۵	۵۶۵
۳۲	۸۵/۱۱/۲۳	حریر دز	۱/۷	۱۷/۲	۰/۶	۴/۶	۱۱/۶	۲/۱	۵۲۵
۳۳	۸۵/۱۲/۲۰	نقشبند نعمان	۲/۲	۲۱/۲	۰/۸	۵/۵	۹	۲/۹	۴۵۰
۳۴	۸۶/۰۲/۲۶	کارتن امکان	۱/۷	۱۷/۲	۰/۸	۶/۳	۱۲/۱	۳/۱	۴۹۵
۳۵	۸۶/۰۲/۱۷	آذر نوید	۱/۵	۱۲/۸	۰/۵	۳/۴	۹/۱	۹/۱	۵۶۵
۳۶	۸۶/۰۲/۲۰	کوثر مراغه	۱/۳	۱۲/۵	۰/۶	۵/۴	۱۰/۴	۱۰/۴	۵۷۰
۳۷	۸۶/۰۳/۲۰	مقوا قائم	۱/۲	۱۱/۹	۰/۵	۳/۸	۱۴/۴	۱۴/۴	۵۵۵
۳۸	۸۶/۰۳/۲۲	گسترش فناور	۱/۹	۱۸	۱/۱	۴/۸	۱۰	۱/۸	۴۰۰
۳۹	۸۶/۰۴/۱۲	آذر نوید	۱/۶	۱۶/۱	۰/۶	۳/۸	۱۱	۲/۸	۵۳۵

شکل ۱- رابطه بین مقدار درصد انبووهه الیاف و درجه روانی خمیرهای بازیافتی

آمده و افزایش آن در کاغذ لایه کنگره‌ای باعث کاهش مقاومت‌های کاغذ شده و در دراز مدت نیز باعث افزایش خوردگی تجهیزات و امکان ایجاد رسوب در ماشین کاغذ و دیگر واحدهای مرتبط (واحد خمیر و بازیافت مواد شیمیایی) می‌گردد. با توجه به جدول ۱، میانگین میزان خاکستر موجود در خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC، ۹/۶ درصد با انحراف معیار ۲/۳ درصد و ضریب تغییرات ۲۵/۶ درصد می‌باشد که در مجموع میزان آن زیاد می‌باشد.

بررسی ویژگی‌های مقاومتی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC
ویژگیهای مقاومتی خمیرهای بازیافتی OCC بستگی به نوع ماده اولیه و فرایند تولید دارد؛ در حالتی که از کارتون خالص برای تولید خمیر کاغذ OCC استفاده شود، در واقع خمیر به دست آمده تلفیقی از خمیر کرافت رنگبری نشده سوزنی برگان حاصل از کاغذ خطی (لاینر) کارتون و نیز خمیر NSSC حاصل از کاغذ لایه کنگره‌ای کارتون می‌باشد. خمیرهای کرافت رنگبری نشده سوزن برگانی در مقایسه با خمیر NSSC دارای ویژگیهای مقاومتی بالاتری می‌باشند (در حدود ۵ برابر). خمیرهای کاغذ OCC تولید شده در کارگاههای تامین کننده خمیر برای مصرف در

میزان خاکستر

در خمیرهای کاغذ دست اول، میزان مواد کانی یا خاکستر موجود در آن حدود ۱ تا ۳ درصد بوده که اندازه آن بستگی به نوع گونه چوبی و مواد شیمیائی پخت باقی‌مانده در خمیر و مواد انتقالی دارد. انواع کاغذهای روزنامه، چاپ و تحریر، روتونگرور و کاغذهای پوشش دار^۳ دارای مواد کانی بوده ولی به طور عموم کاغذهای کارتون و مقوا بدون مواد کانی می‌باشند؛ بنابراین کارگاههایی که به طور خالص از کارتون و مقوا به عنوان ماده اولیه استفاده می‌نمایند، خمیر کاغذ OCC تولید شده دارای مواد معدنی و خاکستر کمتری بوده ولی در کارگاههایی که حجم زیادی کاغذهای چاپ و تحریر و پوشش دار شده استفاده می‌نمایند، خمیر کاغذ به دست آمده دارای مواد کانی و خاکستر بیشتری خواهد بود. زیاد بودن مقادیر خاکستر خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC نیز می‌تواند به دلیل وجود ناخالصی‌های مانند شن، ماسه و خاک در کاغذهای جمع آوری شده باشد که ناشی از آلودگی و کشیف بودن مواد اولیه و نیز عملکرد ناقص دستگاهها و تجهیزات تمیز کننده خمیر کاغذ می‌باشد. زیاد بودن میزان خاکستر موجود در خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC یک عامل منفی در این خمیر به شمار

بازیافته OCC مصرفی در کارخانه صنایع چوب و کاغذ مازندران، مقایسه شدند. اعداد ارائه شده بر پایه داده های جمع آوری شده چند ساله در این کارخانه و به صورت میانگین می باشند.

چوب و کاغذ مازندران به لحاظ ویژگیهای مقاومتی همانند خمیرکاغذ NSSC به دست آمده از چوب مخلوط گونه های پهنه برگ می باشد. در جدول ۲ ویژگی های مقاومتی خمیرهای کاغذ کرافت رنگبری نشده سوزنی برگان، خمیرکاغذ NSSC و خمیرهای کاغذ

جدول ۲- مقایسه ویژگیهای مقاومتی سه نوع خمیرمورد استفاده در تولید کاغذ لایه کنگره ای در چوب و کاغذ مازندران*

نوع خمیر	ویژگی مقاومتی	شاخص پارگی	شاخص کششی	طول پارگی	Km	N.m/g	شاخص ترکیدگی
خمیر کرافت رنگبری نشده سوزن برگان	≥ 10	۷	۸۵	$\geq 8/5$			
NSSC	۲/۵	۰/۶	> 16				
OCC	۴/۹	۰/۷	۱۷/۹				

* درجه روانی کلیه خمیرها ۵۰۰ میلی لیتر (CSF) بوده است.

نسبت ۸۰ به ۲۰) نشان می دهد که مجموع الیاف موجود بر روی مش های ۲۸ و ۴۸ دستگاه رتبه بندی الیاف که در واقع معرف نسبت درصد الیاف بلند خمیرکاغذ می باشد، برای خمیرهای کاغذ NSSC حدود ۴۳ درصد و برای خمیرهای OCC حدود ۵۵ درصد و برای مخلوط دو خمیر و با نسبت اختلاف ۸۰ به ۲۰ حدود ۴۸ درصد می باشد(جدول ۳) بنابراین انتظار می رود با افزایش مصرف خمیرهای OCC مقاومت به پارگی کاغذهای لایه کنگره ای افزایش یابد.

با توجه به داده های جدول ۱، میانگین شاخص پارگی خمیرهای کاغذ بازیافته OCC، به میزان ۴/۹ میلی نیوتون متر مربع بر گرم با انحراف معیار ۰.۸ و ضریب تغییرات ۱۷ درصد می باشد. زیادتر بودن مقاومت به پارگی خمیرهای کاغذ بازیافته OCC در مقایسه با خمیرهای NSSC به دلیل وجود الیاف بلند بیشتر در این خمیر ها می باشد. نتایج بررسی آزمایشگاهی در آزمایشگاه چوب و کاغذ و مازندران در رتبه بندی الیاف خمیرهای OCC و NSSC و اختلاط این خمیرها (با

جدول ۳- نتایج رتبه بندی الیاف خمیرهای کاغذ NSSC و OCC و اختلاط آنها

نوع خمیرکاغذ	رتبه بندی الیاف	مش ۲۸	مش ۴۸	مش ۱۰۰	مش ۲۰۰
NSSC	۳/۵	۳۹/۵	۲۰/۸	۳۶/۲	
OCC	۲۶/۷	۲۸/۲	۱۳/۳	۳۱/۸	
NSSC : 80% OCC : 20%	۱۰/۴	۳۷/۵	۱۶/۷	۳۵/۴	

های الیاف از یکدیگر جدا و اتصال پذیری مناسب داشته باشند، مقاومت نیز افزایش خواهد یافت. میانگین شاخص کششی و طول شکست خمیرهای کاغذ بازیافته OCC به ترتیب ۱۷/۹ کیلو نیوتون متر بر گرم (با انحراف معیار ۳/۶ و ضریب تغییرات ۲۰ درصد) و ۱/۸ کیلومتر (با انحراف

میانگین شاخص ترکیدگی خمیرهای کاغذ بازیافته OCC، ۰/۷ کیلو پاسکال متر مربع بر گرم با انحراف معیار ۰/۲ و ضریب تغییرات حدود ۲۶ درصد می باشد؛ این مقاومت نزدیک به همان خمیرکاغذ NSSC بوده و چنانچه پالایش مناسب بر روی این خمیرها انجام گیرد و کلوخه

مختلف، خمیرهای کاغذ OCC را تحويل چوب و کاغذ می نمایند.

بررسی تاثیر پالایش بر ویژگی های مقاومتی خمیرهای بازیافته OCC

نتایج آزمایشگاهی تاثیر پالایش بر ویژگی های مقاومتی خمیرهای بازیافته OCC در جداول ۴ و ۵ نشان داده شده است.

معیار ۴/۰ و ضریب تغییرات ۲۱ درصد) می باشد که نزدیک به همان مقادیر مقاومتی خمیر NSSC می باشد. با توجه به نتایج داده های ارائه شده، میانگین ضریب تغییرات (نسبت درصد انحراف معیار به میانگین) ویژگیهای مقاومتی خمیرهای بازیافته OCC کارگاههای تولید کننده حدود ۲۱ درصد می باشد که نشان دهنده تفاوت معنی دار در کیفیت مقاومتی خمیرهای تولید شده بوده و نشان دهنده این واقعیت است که کارگاههای مذکور دارای قابلیت های متفاوتی بوده و با کیفیت های

جدول ۴- تاثیر پالایش بر ویژگی های مقاومتی خمیرهای بازیافته OCC

۶۵۰	۲۵۰	.	شمار دور پالایشگر
۳۰	۱۰	.	انرژی مصرف شده (Wh)
۳۰۵	۳۷۵	۴۸۰	درجه روانی خمیر (ml CSF)
۶/۵	۵/۵	۴/۳	شاخص پارگی (mN.m ² /g)
۱/۸	۱/۳	۰/۷	شاخص ترکیدگی (KPa.m ² /g)
۳۰/۷	۲۲/۲	۱۵/۸	شاخص کششی (N.m/g)
۳/۱	۲/۳	۱/۶	طول پارگی (Km)

جدول ۵ - تاثیر پالایش بر ویژگی های مقاومتی خمیرهای بازیافته OCC و اختلاط آن با خمیر کاغذ NSSC*

پالایش ثانویه	پالایش اولیه	الخمیر بدون پالایش	درجه روانی خمیر(ml CSF)
۳۸۵	۴۳۰	۵۶۰	درجه روانی خمیر(ml CSF)
۵/۲	۴/۹۵	۴/۷	شاخص پارگی (mN.m ² /g)
۱/۲۵	۱/۱۴	۰/۹	شاخص ترکیدگی (KPa.m ² /g)
۲۸/۴	۲۷/۲	۲۳/۳	شاخص کششی (N.m/g)
۲/۹	۲/۸	۲/۴	طول پارگی (Km)

درجه روانی خمیر ۵۶۰ میلی لیتر(CSF) بوده است.

کششی و طول پارگی به ترتیب ۹۴، ۱۵۷، ۵۱ و ۹۴ درصد افزایش یافته است.

تاثیر مصرف خمیرهای بازیافته OCC بر ویژگی های مقاومتی کاغذ لایه کنگره ای تاثیر مصرف خمیرهای بازیافته OCC در اختلاط با خمیر کاغذ NSSC بر ویژگی های مقاومتی

نتایج جدول های ۴ و ۵ نشان می دهد که در اثر عمل پالایش، همه ویژگی های مقاومتی خمیرهای کاغذ بازیافته OCC افزایش یافته است. بیشترین افزایش، مربوط به شاخص ترکیدگی و کمترین افزایش، مربوط به شاخص پارگی بوده است. در طی دو مرحله پالایش و کاهش درجه روانی خمیر OCC از ۴۸۰ به ۳۰۵ میلی لیتر، شاخص پارگی، شاخص ترکیدگی، شاخص

با توجه به نتایج جدول ۷، با افزایش مصرف خمیرکاغذ بازیافتی، مقاومت به پارگی کاغذ افزایش می یابد. (به دلیل افزایش درصد الیاف بلند موجود در خمیرکاغذ OCC در ضمن به رغم افزایش مصرف خمیر بازیافتی از ۱۰ به ۲۰ و از ۲۰ به ۳۰ درصد، تفاوت معنی داری در مقاومت‌های به ترکیدگی و کششی دیده نمی شود و تنها مقادیر مقاومت به پارگی افزایش نشان می دهند. در ارتباط با تاثیر میزان درصد مصرف خمیرهای بازیافتی OCC بر آزمون لایه کنگره ای که عامل مهم در کاغذهای لایه کنگره ای می باشد، نتایج جدول ۸ نشان می دهد با افزایش مصرف خمیر بازیافتی، مقادیر آزمون لایه کنگره ای، کاهش می یابند.

نتایج بررسی تاثیر درصدهای مختلف اختلاط خمیرهای NSSC با خمیرهای کرافت رنگبری نشده سوزنی برگان (UBSK) و خمیرهای بازیافتی OCC بر روی ورقه های دست ساز تهیه شده در آزمایشگاه، در جدول ۶ نشان داده شده است.

با توجه به نتایج بالا، با افزایش مصرف خمیر کرافت رنگبری نشده سوزنی برگان، مقادیر مقاومتی خمیر و به ویژه مقاومت به پارگی و همچنین آزمون لایه کنگرهای (مقاومت به خردشگی) افزایش نشان می دهد ولی با افزایش مصرف خمیرکاغذ بازیافتی OCC میزان مقاومت به پارگی افزایش و میزان آزمون لایه کنگره ای کاهش می یابد. در جدول ۷ نتایج اختلاط خمیرکاغذ NSSC با خمیرهای بازیافتی OCC و با نسبت های صفر، ۱۰، ۲۰ و ۳۰ درصد نشان داده شده است.

جدول ۶- خواص کاغذهای لایه کنگره ای دست ساز ساخته شده با نسبت های مختلف اختلاط خمیرکاغذ

۷۶	۷۷	۷۸	۸۰	۹۶	۹۷	۹۸	۱۰۰	NSSC%	اختلاط خمیرکاغذ
۴	۳	۲	۰	۴	۳	۲	۰	UBSK%	ویژگی مقاومتی
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۰	۰	۰	۰	OCC %	
۵/۱	۵	۴/۸	۴	۴/۸	۴/۵	۴/۴	۳/۵	شاخص پارگی (mN.m ² /g)	
۱/۴	۱/۴	۱/۱	۱/۱	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۲	شاخص ترکیدگی (kPa.m ² /g)	
۲/۴	۲/۳	۲/۲	۲/۲	۲/۷	۲/۳	۲/۳	۲/۲	طول پارگی (km)	
۵۴	۵۴	۵۲	۵۱	۵۷	۵۶	۵۶	۵۳	آزمون لایه کنگره ای (N)	

جدول ۷- تاثیر افزایش مصرف خمیرهای کاغذ OCC بر کیفیت مقاومتی ورقه های دست ساز لایه کنگره ای

۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	NSSC%	اختلاط خمیر
۳۰	۲۰	۱۰	۰	OCC %	ویژگی مقاومتی
۴	۳/۴	۳/۲	۳/۲	شاخص پارگی (mN.m ² /g)	
۰/۷	۰/۸	۰/۷	۰/۷	شاخص ترکیدگی (Kpa.m ² /g)	
۱۸/۳	۱۸/۳	۱۸/۶	۱۹/۱	شاخص کششی (Nm/g)	
۱/۸	۱/۸	۱/۹	۱/۹	طول پارگی (km)	

جدول ۸- تاثیر مصرف خمیر بازیافتی OCC بر آزمون لایه کنگره ای ورقه های دست ساز لایه کنگره ای

اختلاط خمیرکاغذ	ویژگی مقاومتی	OCC%	NSSC %	آزمون لایه کنگره ای صفر*	آزمون لایه کنگره ای سی*
۷۰	۸۵	۱۰۰	۳۰	۱۵	۰
۲۷۷	۳۳۱	۳۸۸	۲۰۳	۲۷۵	۲۹۶

واقعی تولید کاغذ لایه کنگره ای در مقایسه با ورقه های دست ساز آزمایشگاهی، داده های یک ساله (۱۳۸۶) مربوط به اندازه گیری کیفیت کاغذهای لایه کنگره ای تولید شده با خمیرکاغذ خالص NSSC و با نام تجاری SCF0 و نیز کاغذهای لایه کنگره ای با ۲۰ درصد خمیرکاغذ بازیافتی OCC و با نام تجاری SCF20 جمع آوری و پس از در نظر گرفتن دیگر عوامل تولید، داده های یاد شده تجزیه شد که نتایج آن به شرح جدول ۱۰ می باشد.

مقادیر صفر و سی به مفهوم مدت زمان (بر حسب دقیقه) نگهداری ورقه های دست ساز و یا نمونه های کاغذهای تولیدشده در شرایط کنترل شده دما (۲۳ درجه سلسیوس) و رطوبت نسبی هوا (۵۰٪ درصد) می باشد. (همه نمونه ها پیش از انجام آزمون های فیزیکی تحت شرایط دما: ۲۳ درجه سلسیوس و رطوبت نسبی حدود ۵۰٪ درصد قرار گرفتند). در جدول ۹ نتایج دیگری مربوط به تاثیر مصرف ۲۰ درصدی خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC بر ویژگی های ورقه های دست ساز لایه کنگره ای نشان داده شده است.

تاثیر خمیرهای بازیافتی OCC در اختلاط با خمیرکاغذ NSSC بر ویژگی های کیفی کاغذهای لایه کنگره ای : با توجه به متفاوت بودن شرایط

جدول ۹- تاثیر اختلاط خمیر NSSC با خمیر بازیافتی OCC بر خواص ورقه های دست ساز لایه کنگره ای

اختلاط خمیرکاغذ	ویژگی های مقاومتی	NSSC%	OCC %
شاخص پارگی (mN.m ² /g)		۸۰	۰
شاخص ترکیدگی (Kpa.m ² /g)		۲۰	۱۰۰
شاخص کششی (Nm/g)		۴/۵	۶/۱
طول پارگی (km)		۱	۱
آزمون لایه کنگره ای (N)		۲۲/۵	۱۶/۹
درصد خاکستر (%)		۲/۳	۱/۹
		۴۶	۳۳
		۲/۶	۹/۳

جدول ۱۰ - مقایسه ویژگی های کاغذهای لایه کنگره ای با درجه های SCF0 و SCF20 چوب و کاغذ مازندران

ویژگی های کاغذ	واحد	کاغذ فلوتینگ SCF0	کاغذ فلوتینگ SCF20
وزن پایه	g/m ²	۱۲۷	۱۲۷/۲
رطوبت	%	۹/۶	۹/۵
ضخامت	میکرومتر	۲۲۳	۲۱۵
طول پارگی در جهت طولی	km	۵/۶	۶/۶
افزایش طول الیاف در جهت طولی	%	۱/۹	۲
مقاومت به ترکیدگی	kpa	۲۹۲	۳۳۷
مقاومت به پارگی در جهت عرضی	mN	۸۵۶	۸۰۰
نفوذپذیری هوای	ثانیه	۲۲	۲۶
آزمون لایه کنگره ای	N	۳۵۰	۳۸۵
آزمون خردشوندگی حلقه	N	۱۴۸	۱۶۷
سفتی	KN/m	۷۸۷	۸۵۵
عدد تاخوری		۲۴	۲۸
آزمون خردشوندگی لبه	N	۳۷۰	۴۰۸

، افزایش می یابد. در ضمن به رغم افزایش مصرف خمیرکاغذ بازیافتی به ۳۰ درصد، اختلاف معنی داری در مقادیر مقاومت‌های ترکیدگی و کششی دیده نمی شد و نتایج دیده شده روند تا حدودی کاهشی را داشت. همچنین در ارتباط با تاثیر میزان درصد مصرف خمیرهای بازیافتی OCC بر آزمون لایه کنگره ای نشان می دهد که با افزایش مصرف خمیرکاغذ بازیافتی، مقادیر آزمون لایه کنگره ای، کاهش غیرمعنی داری را نشان داد. اما این کاهش به لحاظ آماری معنی دار دیده نشده است. با توجه به آزمایش های مختلف انجام شده در ارتباط با اختلاط مختلف خمیرکاغذ بازیافتی، NSSC و خمیرکاغذ کرافت رنگبری نشده سوزنی برگان، نتایج نشان می دهد که با افزایش مصرف خمیرکاغذ کرافت رنگبری نشده سوزنی برگان، مقادیر مقاومتی خمیرکاغذ و به ویژه مقاومت به پارگی و همچنین آزمون لایه کنگره‌ای (مقاومت به خردشوندگی) افزایش می یابند اما با افزایش مصرف خمیرکاغذ بازیافتی OCC میزان مقاومت به پارگی افزایش و دیگر مقاومت‌ها کاهش می یابند. به طور کلی می توان با افزودن تا ۲۰ درصد خمیرکاغذ

بحث و نتیجه گیری

نتایج به دست آمده از این تحقیق نشان داد که خمیرهای بازیافتی OCC جمع آوری شده از شرکت های مختلف به دلیل ترکیبات مختلف در فرنیش خمیرکاغذ یعنی متنوع بودن مواد اولیه و فرایند تولید و همچنین میزان مصرف مواد افزودنی دارای ویژگی های کیفی مختلفی می باشند. به طور کلی ویژگی های مقاومتی و رتبه بندی الیاف خمیرهای بازیافتی تهیه شده کمی نزدیک به خمیرکاغذ NSSC شرکت چوب و کاغذ مازندران بوده و با پالایش بیشتر این نوع خمیرکاغذها می توان به ویژگی های مقاومتی بهینه تری (حتی در مقایسه با خمیرکاغذ NSSC) رسید. پالایش خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC به دلیل بهبود قابلیت اتصال بین الیاف موجب افزایش ویژگی های مکانیکی کاغذ و کاهش درجه روانی خمیرکاغذ حاصل شد. نتایج به دست آمده از OCC افزودن درصدهای مختلف خمیرهای کاغذ بازیافتی به خمیرکاغذ NSSC نشان داد که با افزایش مصرف خمیرکاغذ بازیافتی، مقاومت به پارگی کاغذ به دلیل OCC افزایش درصد الیاف بلند موجود در این خمیرکاغذ

می توان وضعیت و ویژگیهای مقاومتی آنها را بهبود بخشید، تا در نهایت مقاومت های کاغذ لایه کنگره ای در محدوده بهینه تری قرار گیرد. بنابراین گزینش مسیر مناسب برای پالایش خمیرهای بازیافتی در بخش آماده سازی خمیر کاغذ ماشین کاغذ شماره ۲ چوب و کاغذ مازندران و همچنین لزوم تمیزسازی و جداسازی مواد جامد کانی دارای اهمیت می باشد.

با توجه به افزایش مصرف خمیرهای بازیافتی و افزایش نرمه های الیاف در ترکیب خمیر کاغذ ارسالی به ماشین کاغذ، احتمال کند شدن میزان آب گیری از خمیر کاغذ بر روی توری ماشین کاغذ وجود داشته و لازم است با انجام بررسی های آزمایشگاهی نسبت به گزینش مواد کمک کننده به آب گیری اقدام لازم به عمل آید.

با توجه به افزایش مصرف خمیرهای کاغذ بازیافتی در ماشین های کاغذ، احتمال شیوع و گسترش آلودگی های میکروبی و قارچی در شبکه گردش آب وجود داشته و لازم است کنترل های پیوسته و برنامه ریزی شده وجود داشته باشد و در صورت لزوم از مواد شیمیایی ضد قارچ و ضد باکتری مناسب استفاده شود. امروزه در بیشتر کارخانه های استفاده کننده از خمیرهای کاغذ بازیافتی، استفاده از مواد شیمیایی تقویت کننده اتصال بین الیاف و افزاینده مقاومت های بیشتر ماشین کاغذ متداول است و موادی مانند نشاسته کاتیونی کاربرد ویژه ای دارند؛ به دلیل مصرف خمیرهای بازیافتی در چوب و کاغذ مازندران و احتمال افزایش آن درآینده لازم است و بررسی های لازم در زمینه مواد شیمیایی مناسب برای تقویت ویژگیهای مقاومتی کاغذ لایه کنگره ای به عمل آید.

بازیافتی همراه با مصرف کمی از خمیر کاغذ کرافت رنگبری نشده سوزنی برگان در اختلاط با خمیر کاغذ NSSC به ویژگی های مقاومتی بهینه و مناسب تری در مقایسه با خمیر کاغذ NSSC رسید.

از دیدگاه فنی به دلیل گوناگون بودن مواد اولیه و روش تولید خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC در کارگاههای تولید کننده، کیفیت خمیرهای بازیافتی وارد شده به چوب و کاغذ مازندران برای استفاده در تولید لایه کنگره ای متغیر بوده که این موضوع می تواند در فرایند تولید و قابلیت گذر ماشین کاغذ و نیز کیفیت فرآورده نهائی موثر باشد. در ضمن با توجه به پائین بودن بازده این کارگاهها در تمیز سازی خمیرهای بازیافتی و جدا سای ناخالصی ها از آن، در دراز مدت و در چرخه استفاده از این نوع خمیر در چوب و کاغذ مازندران، به دلیل وجود ناخالصی های غیر سلولی، امکان استهلاک لوازم پوششی و تجهیزات ماشین کاغذ و حتی واحدهای تهیه خمیر کاغذ و بازیافت مواد شیمیائی پخت، وجود دارد. بنابراین احداث یک واحد مستقل تهیه خمیر بازیافتی OCC در چوب و کاغذ مازندران و یا تکمیل و تجهیز سامانه کنونی آماده سازی خمیرهای بازیافتی، به لحاظ فنی و تولید خمیر یکنواخت و با کیفیت بهینه تری توصیه می شود.

با توجه به بررسی های به عمل آمده می توان نسبت به افزایش مصرف خمیرهای کاغذ بازیافتی OCC در چوب و کاغذ مازندران با حفظ کیفیت و جلب رضایت مشتریان اقدام نمود البته در این ارتباط پیشنهادهای زیر ارائه می شود. نظر به اینکه بیشتر کاغذهای کارتون و مقوای موجود در ایران برای نخستین بار جمع آوری و بازیافت می شوند، بنابراین با پالایش مناسب این خمیرهای کاغذ

منابع

- بروز، ع. ۱۳۷۶. بررسی تاثیر بکارگیری کاغذ باطله بسته بندی در تولید کاغذ مقوا کنگره ای در مجتمع چوب و کاغذ مازندران . پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تربیت مدرس. صفحات ۱۰-۱.
- ازوجی، ع. ۱۳۷۹. بررسی مقایسه ای تاثیر استفاده از درصدهای مختلف مقوا بسته بندی و ضایعات برش کارتون سازی بر ویژگی کاغذ فلوتینگ حاصل از NSSC مخلوط پهنه برگان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ۱۰۱

- ۳- جلالی ترشیزی، ح. ۱۳۸۷. تعیین مناسب ترین ترکیب مواد افزودنی مقاومت خشک بر ویژگی های مقاومتی OCC بازیافت شده. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، ۱۱۵ ص
- ۴- میر شکرائی، س. ا. ۱۳۸۰. راهنمای بازیافت کاغذ باطله (تألیف کنی و گست). تهران انتشارات آییث. ۱۴۰. ۵- هنرمندی، ک. ۱۳۷۶ بررسی خصوصیات فیزیکی و مقاومتی کاغذ کرافت لاینر صنوبر با درصدهای مختلف کاغذهای کنگره ای. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران، ۸۵ ص
- ۶- دستورالعمل آماده سازی مواد افزودنی خمیرکاغذ وارداتی (QAPI001). ۱۳۸۴. صنایع چوب و کاغذ مازندران.
- ۷- دستورالعمل استاندارد پارامترهای کیفی محصولات در جریان ساخت و نهایی (QQAI003). ۱۳۸۳. صنایع چوب و کاغذ مازندران.
- ۸- دستورالعمل بهره برداری تولید ماشین کاغذ (QFLI001). ۱۳۸۴. صنایع چوب و کاغذ مازندران.
- ۹- دستورالعمل تست و آزمایش آزمایشگاه (QLBI001). ۱۳۸۴. صنایع چوب و کاغذ مازندران.
- ۱۰- دستورالعمل کنترل آماده سازی و مصرف مواد شیمیائی واحد PM2 (QPEI005). ۱۳۸۳. صنایع چوب و کاغذ مازندران.
- ۱۱- دستورالعمل کنترل پارامترهای محصول در جریان ساخت (QQAI001). ۱۳۸۳. صنایع چوب و کاغذ مازندران.
- ۱۲- دستورالعمل مشخصات فنی ، زیست محیطی وبهداشتی مواد شیمیائی، سلولزی و لوازم پوششی (MSDS) (QQAI002). ۱۳۸۳. صنایع چوب و کاغذ مازندران.
- 13- G.A.Smook.1997, Hand book for pulp & paper technologists. Angus wilde publications, vancouver, Bellingham,419P
- 14-R.W.J.Mc Kinney .1995,Technology of paper recycling, blackie academic and professional, London ,400P

Evaluation of OCC Recycled Pulps Admixture with Local Hardwood NSSCPulp at Mazandaran Wood and Paper Industries

A.R. Saraeian^{*1}, A. Ghasemian¹ and Gh. Asadpour²

Abstract

In this research, the quality of recycled OCC pulp collected from different local companies was investigated compared with those of the local NSSC pulp from Mazandaran Wood and Paper Industries(MWPI). Also, the effect of different mixture from OCC pulp was evaluated with NSSC pulp. In addition, the effect of refining was studied on strength properties of OCC pulp and also combination of OCC and NSSC pulp. The results showed that, the NSSC pulp has the better fiber classification properties and higher strength properties compared to the recycled OCC pulp. Also, quality of OCC recycled pulps prepared from different companies was different because of the variety of raw material and production process. Refining of OCC pulp led to increase the mechanical properties of paper. The results of the handsheets and fluting papers prepared with various charges of OCC recycled pulp show that the majority of the mechanical properties were decreased and only tear strength were increased but difference between strength values were not shown significant. Totally, the results showed that by installation of an independent OCC mill in Mazandaran Wood and Paper Industries (MWPI) or completing present stock preparation with cleaning and suitable refining system, there is possibility to increase OCC consumption for fluting production with desirable quality.

Keywords: Recycled OCC Pulp, Neutral Semi Sulfite Pulp, Refining, Fluting Paper.

---

* Corresponding author: Email:saraeyan@yahoo.com